

Sklepi strokovnega srečanja Aktiva socialnih delavcev pri Skupnosti socialnih zavodov Slovenije in Socialne sekcije Gerontološkega društva Slovenije »Socialna oskrba na domu: Izziv za koordinirano dolgotrajno oskrbo«, Ljubljana, 17. 11. 2015

Naraščajoče število starejšega prebivalstva predstavlja za socialne delavke in delavce že več desetletij svojevrsten izziv tako pri razvijanju metod in spretnosti socialnega dela kot pri koordiniranju storitev. Na različnih področjih socialnega dela se srečujemo z reševanjem stisk starih ljudi, zato se porajajo vedno nove potrebe po raznovrstnih oblikah pomoči, saj je populacija starih ljudi izrazito heterogenega značaja. Pričakovati je, da bomo v bodoče prisotni v še bolj pisani družini različnih oblik podpore in pomoči starim ljudem, zato je že danes pomembno naše integrirano sodelovanje, ki omogoča koordinirano pomoč starim ljudem in njihovim sorodnikom. Slednje vodilo je tudi razlog za organiziranje strokovnega srečanja, s katerim smo povezali socialne delavke in delavce, zaposlene v različnih sektorjih in oblikah pomoči za stare ljudi, da bi s skupnimi močmi razvijali takšno socialno delo, ki bo še naprej krepilo kvaliteto življenja ljudi v starejšem življenjskem obdobju.

Strokovnega srečanja se je udeležilo 160 socialnih delavk in delavcev, zaposlenih na področju oskrbe starih ljudi iz vladnega in nevladnega sektorja socialnega varstva (domov za stare, centrov za socialno delo, zavodov in služb za socialno oskrbo na domu), socialne delavke zaposlene v bolnišnicah in študentke, študentje Fakultete za socialno delo.

Na podlagi programa, ki je vseboval tri predavanja in okroglo mizo¹, s šestimi sodelujočimi strokovnjakinjami, smo sprejeli naslednje sklepe:

1. Pomoč na domu predstavlja za stare ljudi pomembno dopolnilo neformalni oskrbi. Rezultati nacionalne raziskave o kakovosti socialne oskrbe na domu kažejo, da uporabniki ocenjujejo pomoč na domu kot dostopno storitev, ki zagotavlja višjo kakovost njihovega življenja, a v zadnjih letih število uporabnikov upada. Največji razlog je cenovna nedostopnost pomoči na domu. Zaradi dviga revščine med starimi ljudmi je ob naraščajočem trendu potrebe po pomoči na domu pričakovati, da bo ta storitev postala vedno manj dostopna starim ljudem.

¹ Program strokovnega srečanja:

Kakovost socialne oskrbe na domu: izsledki nacionalne raziskave (predavanje): doc. dr. Maša FILIPOVIČ HRAST, Fakulteta za družbene vede

Specifičnosti socialnega dela s starimi ljudmi (predavanje): izr. prof. dr. Jana MALI

Okrogla miza: Socialna oskrba na domu iz različnih perspektiv: Moderatorica: mag. Vesna ŠIPLIČ HORVAT

Sodelujoče: Janja DROLE (Skupnost socialnih zavodov Slovenije), Medeja NOVLIAN, Rosana GJURA LUCI (Zavod za oskrbo na domu Ljubljana), Kristina TRIPAR (Center za socialno delo Izola), mag. Simona SVETINA APAT (Splošna bolnišnica Slovenj Gradec), Marjana KAMNIK (Koroški dom starostnikov, PE Slovenj Gradec)

Kakovostno staranje v skupnosti – pravica in priložnost (primer dobre prakse): mag. Simona ŽNIDAREC DEMŠAR, Center za pomoč na domu, enota Doma ob Savinji Celje

2. Uporabniki pomoči na domu pogrešajo možnost izbire med različnimi izvajalci socialne oskrbe na domu, saj v večini občin ni mreže različnih izvajalcev, ampak po večini v vseh obstaja le en izvajalec. Za uspešnejšo zadovoljevanje potreb starih ljudi potrebujemo pluralno mrežo izvajalcev, ki bo zagotavljala izbiro kakovostnih storitev.

3. Razvidna je profesionalizacija socialne oskrbe na domu, a je potrebno v bodoče zagotoviti tudi nadaljnji razvoj stroke, ki bo socialnim oskrbovalkam omogočal karierni razvoj. Potrebe po tovrstnem razvoju je potrebno iskati v odzivih na heterogene potrebe starih ljudi (npr. specializacija za socialno oskrbo na domu ljudi z demenco, umirajočih idr.). Tovrsten razvoj omogoča tudi večjo prepoznavnost, razvidnost in pomen socialne oskrbe na domu, ki tako v socialnopolitičnih kot strokovnih krogih danes ostaja spregledana tema.

4. Za zagotavljanje in razvoj kakovostnega staranja v skupnosti potrebujemo vzpostavitev koordinacije, ki bo omogočala učinkovito informiranje, pregledno ponudbo in razvoj takšne pomoči, ki ustrezno odgovarja na potrebe starih ljudi.

5. Razvoj socialne oskrbe na domu in drugih oblik skupnostne oskrbe se kaže v smeri zagotavljanja celostne oskrbe, podpore in pomoči, ne glede na to, ali je izvajalec pomoči dom starejših občanov, center za socialno delo, zavod za oskrbo na domu, bolnišnica idr. Pri tem ima socialno delo izdelane, preverjene in uveljavljene ustrezne koncepte in metode dela, zato mora postati nosilna stroka pri razvoju koncepta socialne oskrbe na domu kakor tudi dolgotrajne oskrbe nasploh.

6. Primeri dobre prakse, ki smo jim bili priča na strokovnem srečanju, kažejo, da za razvoj oskrbe starih ljudi potrebujemo podporo pri izvajanju pilotskih projektov. Ti se sicer danes izvajajo s finančno podporo EU sredstev, a bi bilo zelo slabo, če bi s prenehanjem njihovega financiranja zastalo tudi njihovo kontinuirano izvajanje. Zato je pomembno, da tovrstna prizadevanja država podpre s financiranjem pilotnih projektov ali programov socialnega varstva.

Zapisa: izr. prof. dr. Jana Mali

Utrinki iz strokovnega posveta.